

РЕШЕНИЕ

№ 17

гр. 1000 София , 01.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13 в закрито заседание на първи юни,
през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Владимир Г. Вълков

като разгледа докладваното от Владимир Г. Вълков Търговско дело №
20211100900863 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.25 от Закона за търговския регистър във вр. с чл.274
и сл. от ГПК.

Образувано е по жалба на Сдружение „Б.Ф.С.“ (БФС), представлявано от адв. Г.С. и адв. Х.П., срещу отказ № 20210429144505/05.05.2021 г. В жалбата се навежда довод, че длъжностното лице по регистрацията основава изводите си на обстоятелства, стоящи извън обхвата на предписаната от закона проверка. Застъпена е теза, че непредвидена с устава възможност за оттегляне на подадена оставка от председателя на сдружението не изключва такава възможност, нито такава забрана следва от закона. Поддържа се становище, че до приемане на оставката от върховния орган на сдружението тя не поражда правно действие, а клаузата на чл. 47 ал. 2 от устава на сдружението регламентира ред за заместване на президента. Сочи се, че Изпълнителният комитет е констатирал оттеглянето на оставката, а решението за преустановяване пълномощията на временно представляващия сдружението вицепрезидент М.К. се явява последица от отпадане на причината за избора му като временно представляващ сдружението и води до утвърждаване на направения от Конгреса избор за президент на сдружението. Твърди се отказът да е основан и на представен негоден документ без да са дадени указания по чл. 22 ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ. Иска се отказът да бъде отменен, а на регистърната администрация да бъдат дадени задължителни указания за вписване на заявеното обстоятелство.

Постъпил е отговор от името на Агенция по вписванията, представлявана от Т.Ф. – юрисконсулт с довод, че жалбата е неоснователна. Навежда се довод, че осъществената процедура по чл. 47 ал. 2 от устава на сдружението определя Конгреса като единствено легитимиран да избере новия представляващ и за недопустимо заобикаляне на разпоредбите на устава, установяващи процедурата по избор на нов президент като вместо от Конгреса,

новият представляващ е избран от членовете на Изпълнителния комитет на сдружението. Поддържа се и констатираната нередовност на представения протокол с оглед изискванията на чл. 50 ал. 6 от устава на сдружението. Оспорена е и възможността да бъде зачетен представения с жалбата документ с аргумент, че законосъобразността на отказа следва да се съобразява единствено на базата на обсъдените от длъжностното лице документи. Застъпена е теза, че в противен случай се създават предпоставки за злоупотреба от страна на заявителя. Евентуално навежда довод, че липсващият подпис на П.В. и удостоверяване на представителната власт на В. С. само по себе си е пречка да бъде зачетен като съответстващ на изискванията на устава. По същество застъпва теза, че оставката е породила действие с достигане на изявлението до сдружението, обосновало и предходно взетото решение за определяне на временно представляващ. Решението на ИК за отмяна на предходно негово решение е определено за противоречащо на установения от чл. 25 ал. 5 ЗЮЛНЦ и чл. 36 ал. 1 т. 11 от устава ред за отмяна на решенията му от върховния орган, с което се свързва пречка да настъпи и заявеното за вписване обстоятелство – прекратяване на представителните функции на М.К.. Иска се жалбата да бъде оставена без уважение. Претендира се юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лв.

По допустимостта на жалбата

Частната жалба е подадена от процесуално легитимирано лице, против подлежащ на обжалване акт и в установения едноседмичен срок, което я определя за допустима. Дължимата държавна такса е внесена.

По основателността на жалба.

За да постанови обжалвания отказ длъжностното лице по регистрацията приема, че установената в чл. 47 ал. 2 от устава процедура легитимира Изпълнителния комитет (ИК) да определя представляващия в изрично изброени извънредни случаи. Посочено е, че овластяването на първия вицепрезидент с решение от 18.10.2019 г. овластява М.К. да представлява сдружението при предписан мандат – до провеждането на конгрес. Понеже уставът не предвижда процедура по оттегляне на оставка, евентуалното ѝ зачитане е сметнато за овластяващо ИК многократно да определя различни лица да изпълняват посочените функции в отклонение на решението на върховния орган, съответно на предписаната в устава процедура.

Възложената проверка на длъжностното лице по регистрацията обезпечава обществения интерес от достоверност на утвърдените от закона като подлежащи на огласяване обстоятелства. В тази насока законът очертава кръга от лицата, овластени да инициират регистърното производство, чл. 21 т. 5 ЗТРРЮЛНЦ задължава длъжностното лице да се увери в съществуването на заявените за вписване обстоятелства въз основа на приложени към заявлението документи (чл. 21 т. 4 ЗТРРЮЛНЦ). При установяване на нарушение на закона в рамките на приключилото производството пред регистърната

администрация съдът е ангажиран да реши по същество налице ли са предпоставките за заявеното вписване, заличаване или обявяване на акт (чл. 25 ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ). Освен, че законът не предвижда забрана за обсъждане на представени с жалбата документи, зачитането им пряко произтича от принципа за бързина и процесуална икономия (чл. 2а т. 4 ЗТРРЮЛНЦ). Общественият интерес налага своевременно огласяване на обстоятелства, относими към вътрешноорганизационния живот на сдружение с нестопанска цел, но обявени от закона като значими и за трети лица. С огласяването им тези обстоятелства придобиват публичност – изрично утвърден друг принцип на регистърното производство (чл. 2а т. 1 ЗТРРЮЛНЦ). Съчетаването на тези принципи се осъществява посредством осигуряване на поисканото съдействие в рамките на висящата регистърна процедура. Затова и длъжностното лице е ангажирано да съдейства на заявителя, осигурявайки му възможност да представи липсващите документи от значение за подлежащи на изследване обстоятелства (чл. 22 ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ). Задължението за указания е ограничено до липса на документ, разбран като писмено обективизирано изявление. Преценката на документа с оглед неговото съдържание се дължи по същество на произнасянето. Отразените в отказа констатации касаят съдържанието на документа и следователно не обосновават задължение за указания по чл. 22 ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ.

При постановен отказ от длъжностното лице по регистрацията процедурата продължава и пред съда. Няма пречка въз основа направените констатации и формирани изводи заявителят да представи и нов документ. Регламентираната процедура пред съда не включва задължение за съдействие на заявителя, но нормата на чл. 25 ал. 5 изр. второ ЗТРРЮЛНЦ изрично указва, че при достигнат извод за извършване на вписването съдът следва да изпрати на регистърната администрация *решението заедно с документите* във връзка с вписването, заличаването или обявяването. Понеже регистърната администрация от своя страна е призвана да осигури обществения интерес при указаното вече съдържание, предоставената възможност за отговор по жалбата обезпечава всестранното изследване на повдигнатия с жалбата въпрос, а допълнително представените доказателства в приложение към жалбата или от страна на регистърната администрация обезпечава бързото огласяване на предписано от закона обстоятелство, съответно акт при минимализиране на усилията както за регистърната администрация, така и за заявителя. При положение, че съдебното дело се образува на основата на препратени от Агенция по вписванията преписка и жалба *заедно с приложенията към нея*, а и въз основа на представени от регистърната администрация писмени доказателства по жалбата (чл. 25 ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ), единствено възможен се явява изводът, че законодателят не само, че не забранява, но и очаква съдът да реши повдигнатия с жалбата въпрос при отчитане на всички документално удостоверени обстоятелства от значение за заявеното обстоятелство. С други думи, съдът е ангажиран при отмяна на отказа да отчете и идентифицира документи, които **не се съдържат в препратената преписката по заявлението**, но са представени било с жалбата, било по повод на нея. Това пряко произтичащо от буквата на закона тълкуване съответства и на нормата на чл. 533 изр. първо ГПК, утвърждаваща служебното начало при изследване на

предпоставките за предоставяне на търсено съдействие при реализация на права, каквото е призвано да осигури охранителното производство. В тази насока и съдът не е обвързан нито от посочените от заявителя факти, нито от придаденото им правно значение. Следователно обсъждането на новопредставени с жалбата доказателства не накърнява зачетен от правния ред интерес, за да обоснове злоупотреба с право от страна на заявителя, каквато теза поддържа процесуалният представител на Агенцията по вписванията. По изложените съображения настоящият състав приема за допустимо зачитане и на представения с жалбата документ, наречен Протокол № 3 от 28.04.2021 г.

Уставът не придава на едностранния акт по оттеглянето прекратителен ефект. Съгласно чл. 47 ал. 2 от устава при подадена оставка правомощията се изпълняват заемащ предписаните от устава изборни длъжности. Съдът приема, че в тази хипотеза промяната в представителната функция пряко произтича от указаното в клаузата обстоятелство – подадена оставка. При проявлението му и по силата на устава избраният по реда на чл. 48 ал. 2 от устава първи вицепрезидент встъпва във функциите на председател, а при невъзможност или отказ ИК е овластен да избере кой от останалите избрани от този орган вицепрезиденти да натовари с функциите на президент. В тази насока и ИК не е овластен нито да приема оставката, нито да легитимира указания в клаузата заместник, а единствено дължи да персонифицира фигурата на президент.

Съгласно чл. 36 ал. 1 т. 3 от устава Конгресът избира и освобождава президента без да са дефинирани основанията за освобождаване. Както изявлението за оставка, така и за оттеглянето ѝ е едностранен акт. За да въздейства върху чужда правна сфера, в случая върху сдружението, наложително е наличието на изрично предвидена възможност било с устройствения акт, било в закон. Уставът не предписва прекратяване на функциите на председател с депозирането на оставка. Клаузата на чл. 47 от устава е озаглавена „Заместване на президента“. В тази насока са и регламентиранията последици от депозирането ѝ – заместващият не е овластен да довърши мандата. Освен, че това не е изрично указано, подобен извод не следва и от тълкуването на текста, а и при отчитане на връзката му с останалите клаузи. Краят на мандата се свързва с провеждане на **конгрес**. Липсата на членуване (за разлика от други клаузи в устава, третиращи въпроси от компетентност на върховния орган на сдружението) не позволява извод, че става дума за регламентирания от устава редовен конгрес. Макар и уставът да не предвижда изрично възможност за предсрочно свикване на конгрес, такава следва пряко от нормата на чл. 26 ЗЮЛНЦ. Върховният орган може да бъде свикан винаги, когато възникне въпрос от негова компетентност и е от значение за пълноценното функциониране на сдружението. Доколкото персоналният избор на заместник на президента не следва от решението на върховния орган, а се определя от ИК – този орган избира и първия, и останалите вицепрезиденти, натовареният при тези условия изпълняващ функциите на президент не е равнозначен на пряко избрания от конгреса. Предвид изключителната компетентност на върховния орган да вземе решение за освобождаване на избрания от него президент, редът на чл. 47 ал. 2 от устава гарантира единствено пълноценното функциониране на сдружението при пречка

избраният президент да изпълнява функциите си. При тези обстоятелства не е възможен извод, че извънредната ситуация обвързва сдружението да смята заместника за титуляр на длъжността до провеждане на следващия редовен конгрес. Това пречатства и възможността на фигурата на заместника на президента да бъде придаден признатия от длъжностното лице по регистрацията траен статут, осуетяващ оттеглянето на подадена оставка.

Основание за прекратителен ефект на депозираната оставка не следва и от закона. Спецификата в правоотношението изключва общото правило на чл. 13 ЗЗД, принципно относимо и към едностранните сделки – уставът предвижда конгреса като овластен да освободи президента. Овластяването на върховния орган да освободи президента при изрично ограничения ефект на подадената оставка до основание за заместване на избрания от върховния орган, а не до прекратяване на функциите на избрания, дерогира приложението и на чл. 287 ЗЗД. Нормата на чл. 141 ал. 5 ТЗ не обосновава основание за аналогия. Специалният закон – ЗЮЛНЦ, повелява, че членовете на управителния орган се избират измежду членовете на сдружението и допуска изключение досежно тази връзка единствено когато членове са юридически лица. Изрично предписва обаче необходимост ангажираните с управлението на общите дела да бъдат посочени от членовете юридически лица (чл. 30 ал. 1 изр. първо и второ ЗЮЛНЦ). Такава връзка нормата на чл. 135 ал. 2 ТЗ не изисква. Следователно, правото на пряко участие в управлението на общите дела при сдружение с нестопанска цел е гарантирано. Търговският закон утвърждава еднозначно и съвместяването на представителната с управителна функция за управителя на дружество с ограничена отговорност (чл. 141 ал. 2 изр. първо ТЗ) за разлика от чл. 30 ал. 2 ЗЮЛНЦ, придаваща особен статут на едноличния орган на сдружение с нестопанска цел – председател, спрямо колективния управителен орган. Същевременно по силата на чл. 30 ал. 1 т. 1 ЗЮЛНЦ представителната функция е призната на управителния орган, който е и овластен да я разпределя между своите членове. Затова се явява възможно вписаното понастоящем обстоятелство – макар и по силата на депозираната оставка Б.М. да е заличен като представляващ БФС, той е запазил качеството си на член на колективния управителен орган. Няма логика мястото в управителния орган да е възникнало на основание самостоятелен избор от върховния орган и то да бъде запазено, а оставката да е ограничена до представителната функция. Следователно за разлика от търговския субект обособеният по силата на устава представителен орган в сдружение с нестопанска цел не съвместява представителната и управителната функция. С други думи, законодателят признава разширена автономия за сдружението като организационна форма за реализация на нестопанска цел спрямо търговеца. Разширената организационна автономия обяснява и възможността сдружението да определи както правилата за персонализиране на съответния орган, така и реда за прекратяване на възложените му функции.

По изложените съображения настоящият състав не намира основание да придаде признатия от длъжностното лице по регистрацията прекратителен ефект на достигналата до сдружението оставка. Такъв не следва нито от устава, нито от закона, поради което и няма

основание да бъде наложен на самоуправляващата се общност. При отчитане на изложените съображения съдът приема, че решението на ИК от 18.10.2019 г. констатира обявеното с устава обстоятелство и обявява предписаната от устава промяна като персонифицира фигурата на президент при установена пречка избраният да изпълнява тази мандатна длъжност. Решението проявява констативен, а не конститутивен характер. Това решение не поражда представителни функции за заместника, а те следват пряко от проявление на указаното в устава обстоятелство – подадена оставка. Макар и устава да не предвижда възможност за оттегляне на оставката, тя следва от естеството на правното действие. Като едностранен акт без признат прекратителен ефект досежно организационно обусловеното правоотношение до приемането ѝ от легитимирания според устава орган, той е оттегляем.

Оттеглянето на оставката води до отпадане на основанието за заместване на избрания от Конгреса представителен орган. В тази насока решението на ИК от 28.04.2021 г. също не поражда промяна, а констатира, че основанието за делегиране на представителните функции на избран от него вицепрезидент е отпаднало. ИК носи отговорност за управлението на сдружението, поради което и този колективен орган дължи да обезпечи своевременно и пълноценно функциониране на обособения орган – президент на сдружението. Отпадналата пречка избраният от Конгреса президент да изпълнява възложените му функции ангажира управителното тяло да го обяви. Това решение е обективизирано и в протокола, приложен към жалбата. Без значение в случая остава липсата на подпис за П.В., за който от съдържанието на протокола и от приложения към заявлението списък на присъствалите се установява да е присъствал на заседанието, и липсващото доказателство за представителната власт на В. С. по отношение на С.Р. Тези обстоятелства не обосновават липса на документ по смисъла на чл. 21 т. 4 ЗТРРЮЛНЦ, съставляващо основание за отказ за вписване. Констативният характер на решението ангажира регистърната администрация, а и съда непосредствено да изследват обстоятелствата, от които произтича заявеното за вписване обстоятелство. Понеже подадената оставка е едностранен акт, препятстващо изпълнението на президентския мандат достигналото до сдружението изявление за оттеглянето ѝ е необходимо, но и достатъчно, за да отпадне основанието за заместване на избрания от върховния орган обособен представителен орган. Към заявлението е представено искане на Б.М. с отразен вх. № 100 от 28.04.2021 г. на „Б.Ф.С.“. Представеният към жалбата протокол № 3 съдържа изявление на изпълняващия функциите президент на БФС за постъпило изявление за оттегляне на оставката на Б.Б.М., потвърдено с неговия подпис. Тези обстоятелства са потвърдени и с декларация при условията на чл. 13 ал. 4 ЗТРРЮЛНЦ – допустимо доказателствено средство и според чл. 534 изр. второ ГПК. С факта на достигане на изявлението за оттегляне на оставката до неговия адресат – БФС, предходно депозираната оставка губи правното си значение. Тъй като към 28.04.2021 г. няма решение на конгреса за освобождаване на Б.М. от длъжността президент на БФС с оттегляне на оставката му отпада основанието за заместването му. С отпадане на тази пречка се утвърждава волята на Конгреса, поради което и необоснован е наведения довод за заобикалянето ѝ.

Президентът макар и част от Изпълнителния комитет се избира пряко от конгреса, а функциите му в това число и представителната са изрично регламентирани в устава. При това положение правомощието на ИК да разпределя функции между своите членове не е меродавно (чл. 48 ал. 4 от устава). Затова и решението на ИК за отмяна на решението за възлагане функциите на президент по реда на чл. 47 ал. 2 от устава констатира настъпил факт, по силата на отпадналата пречка да ги упражнява избраният от конгреса президент, а не прекратява представителни функции.

Правилата за персонализиране на представителния за сдружението орган са установени в устава, който регламентира и условията за неговата промяна не предпоставят опасност за интересите на третите лица, провокирана от вероятност за многократно определяне на лицето, представляващо сдружението. Това е вътрешноорганизационен въпрос. Интересите на третите лица са гарантирани от института на вписванията и публичността на регистъра. Отказ за огласяване на настъпила промяна не може да бъде обоснован с целесъобразност или хипотетична опасност, а единствено от констатирано несъответствие със закона или устройствения акт.

При тези обстоятелства съдът приема за доказано, че представителните функции на Б.Б.М. като президент на БФС са възстановени, а произтичащите от вписаното по партидата на сдружението за М.Т.К. са прекратени. Ето защо налице са предпоставките за вписване на така заявените обстоятелства.

По разноските

В жалбата не е заявено искане за присъждане на разноски, поради което безпредметно остава обсъждането дали такива са дължими.

Законът признава право на страна в гражданско дело да получи сума, равностойна на следващото се възнаграждение за адвокатска защита според Закона за правната помощ, ако е защитавана от юрисконсулт – чл. 78 ал. 8 ГПК. Тази норма не очертава предпоставките за възникване на вземането, но използваният съюз „и“, определя като приложим принципът – вземането произтича от установения изход на спора. Освен, че жалбата е уважена, Агенцията по вписванията няма качеството страна в охранителното производство, а е негов орган. Това е пречка да бъде приложен общия режим на отговорността за разноски, а специалният закон – чл. 25 ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ не признава вземане за разноски, изводимо от участие в съдебно производство. Съгласно чл. 81 ГПК съдът дължи да се произнесе изрично по заявено искане за присъждане на разноски, поради което формираната воля за неоснователност следва да бъде огласена в диспозитива.

Мотивиран от изложеното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ № 20210429144505/05.05.2021 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията.

УКАЗВА на Агенция по вписванията да впише обстоятелствата по заявление А15 20210429144505.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Агенция по вписванията за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с частна жалба пред Апелативен съд – София в едноседмичен срок от съобщението.

На основание чл. 7 ал. 2 ГПК препис от решението да бъде връчен на жалбоподателя и Агенция по вписванията.

След влизане в сила на решението препис да бъде изпратен на Агенция по вписванията – търговски регистър за изпълнение.

Съдия при Софийски градски съд: _____